

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף פא עמוד א

הנך שבוייתא דאתאי לנהרדעא, אסקינהו לבי רב עמרם חסידא, אשקולו דרגא מקמייהו, בהדי דקא חלפה חדא מנייהו נפל נהורא באיפומא, שקליה רב עמרם לדרגא דלא הוו יכלין בי עשרה למדלייא, דלייא לחודיה. סליק ואזיל, כי מטא לפלגא דרגא איפשח, רמא קלא: נורא בי עמרם! אתו רבנן, אמרו ליה: כסיפתין! אמר להו: מוטב תיכספו בי עמרם בעלמא הדין, ולא תיכספו מיניה לעלמא דאתי. אשבעיה דינפק מיניה, נפק מיניה כי עמודא דנורא, אמר ליה: חזי, דאת נורא ואנא בישרא, ואנא עדיפנא מינך. רבי מאיר הוה מתלוץ בעוברי עבירה, יומא חד אידמי ליה שטן כאיתתא בהך גיסא דנהרא, לא הוה מברא, נקט מצרא וקא עבר. כי מטא פלגא מצרא שבקיה, אמר: אי לאו דקא מכרזי ברקיעא הזהירו ברי מאיר ותורתו, שויתיה לדמך תרתי מעי. ר' עקיבא הוה מתלוץ בעוברי עבירה, יומא חד אידמי ליה שטן כאיתתא בריש דיקלא, נקטיה לדיקלא וקסליק ואזיל. כי מטא לפלגיה דדיקלא שבקיה, אמר: אי לאו דמכרזי ברקיעא הזהירו ברבי עקיבא ותורתו, שויתיה לדמך תרתי מעי.

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יז עמוד א

ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא, מטו להנהו תרי שבילי, חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים, וחד פצי אפיתחא דבי זונות. אמר ליה חד לחבריה: ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכיס יצריה, א"ל אידך: ניזיל אפיתחא דבי זונות ונכפייה ליצרין, ונקבל אגרא. כי מטו התם חזינהו [לזונות], איתכנעו מקמייהו. א"ל: מנא לך הא? א"ל: מזימה תשמור עלך תבונה תנצרכה. א"ל רבנן לרבא: מאי מזימה? אילימא תורה, דכתיב בה זימה ומתרגמין: עצת חטאין, וכתיב: הפליא עצה הגדיל תושיה, אי הכי זימה מבעי ליה! ה"ק: מדבר זימה תשמור עליך תורה תנצרכה.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב עמוד ב

אמר רבי שמעון בן לקיש: יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, שנאמר צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא שעוזר לו - אינו יכול לו, שנאמר ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו. תנא דבי רבי ישמעאל: אם פגע בך מנוול זה - משכחו לבית המדרש. אם אבן הוא - נימוח, אם ברזל הוא - מתפוצץ. אם אבן הוא - נימוח, דכתיב הוי כל צמא לכו למים, וכתיב אבנים שחקו מים. אם ברזל הוא - מתפוצץ, דכתיב הלא כה דברי כאש נאום ה' וכפטיש יפוצץ סלע.

עין איה שבת פרק שישי פסקה ע"ה

תנא דבי רבי ישמעאל, מפני מה הוצרכו ישראל שבאותו הדור כפרה, מפני שזנו עיניהם מן העררה. כשהרגשת הקדושה של חיי הטוהר היא מתגברת בנפש, אז כל מחזה של כיעור, שיסודו הוא הרס מוסר תם וקודש, אינו מתאים לכל התכנית הכללית של הנפש, ועל כן יתקשרו חזיונות כאלה עם יתר הגיוני הנפש ויהיו נפליים מתוכיותה. לא כן הוא אם ירדה הנפש בטהרתה וזוהר מוסרה הועם, אז לא

תפגוש בקרבה פנימה התנגדות מסודרת נגד תמצית החזיון המיוסד על הכיעור והטומאה, ואז כשיזדמן לפניה מחזה של כיעור וטומאה, יתלכד עם יתר רגשותיה ויהפך בקרבה (בכח) [] פועל, לפי אותו הכח של שליטה מאיזה קסם חיצוני שימצא במחזה ההוא, שתוכו הוא טמא וכעור וברו מבריק ונוצץ. ההזנה נולדת מהיחש וההתאמה הנמצאת בין המזון ובין הגוף הניזון ממנו. לא מאורע הנשאר רק מבחוץ הכריח את כפרת הדור ההוא, שהיה צריך לכפרה, וכפרתו ראויה היא להכתב בתורה לדורות עולמים, אלא מפני שהורדה תכונתם עד כדי ההתאמה עם החזיון של הערוה שבא לפניהם, עד כדי הקבלה והשתרשות עם כל מותר רגשותיהם. אבל כח חיים זה, שכ"כ חדר בכל חדרי רוח, כשהוא עולה וחוזר ונבנה ברגשי קודש, ע"י תשובה מלאה עז וחיים, הנגמרת ע"י טוהר כפרה שלמה, נותן הוא כח לדורות עולמים להזדיין בכל נטיית חיים אל הטוב והקודש, גם בנטיית חיים שהן דומות לתבניתן של הנטיות הזרות, שהיו יכולות ברב חילן להמשיך ברב עוזן את ההתאמה הנפשית של אותו הדור.